

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО”
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ І ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.О. ДЕКАНА ФСП

Яна ЦИМБАЛЕНКО

(ініціали, прізвище)

« 28 » вересня 2020 р.

ЕКОНОМІЧНА ІСТОРІЯ

назва навчальної дисципліни)

(шифр за ОНП (2020) В 1)

ПРОГРАМА навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти

третій (освітньо-науковий) рівень

(назва освітнього ступеня)

спеціальністю

032 Історія та археологія

(шифр і назва)

Освітня програма

Історія

(назва)

Ухвалено методичною комісією
факультету соціології та права
(назва факультету, інституту)

Протокол № 1 від 28 вересня 2020р.

Голова методичної комісії

Костянтин ПОПОВ

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« 28 » вересня 2020 р.

Київ - 2020

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

доц. каф. історії, доц., к.і.н. Боева Світлана Юріївна

(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

проф. каф. історії, проф., д.і.н. Хитровська Юлія Валентинівна

(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Програму затверджено на засіданні кафедри Історії

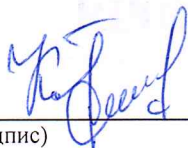
(повна назва кафедри)

Протокол від "10" вересня 2020 року № 2

Завідувач кафедри історії

(голова НМКУ 032 «Історія та археологія», гарант ОНП доктора філософії «Історія»)

(підпис)

(Світлана КОСТИЛЄВА)

(ініціали, прізвище)

"10" вересня 2020 року

Програму ухвалено на засіданні НМКУ 032 «Історія та археологія»
(протокол №2 від 10.09.2020р.)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни **Економічна історія**

складена відповідно до освітньої програми (ОНП-2020) «*Історія*»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(рівень вищої освіти)

спеціальності **032 Історія та археологія**
(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна належить до циклу *загальної підготовки* навчальних дисциплін *для здобуття глибоких знань зі спеціальності*

Статус навчальної дисципліни **вибіркова**

Обсяг навчальної дисципліни **5 (150 год.)** кредитів ЄКТС.

Міждисциплінарні зв'язки:

Кредитний модуль викладається в 3 семестрі на 2 році навчання з освітньо-наукової програми «*Історія*» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня «*доктор філософії*».

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є знання з історії України, всесвітньої історії, історії науки і техніки, історії економічної думки, політології, соціології, набуті на першому та другому РВО, а також в II-III семестрі за програмою підготовки докторів філософії: «Історичне джерелознавство», «Архівознавство України», «Теорія і методологія історичних досліджень», «Інформаційно-комунікаційні технології в історичних дослідженнях», «Культура мовлення і публічної презентації історичних досліджень». Дисципліна є важливою для здобуття універсальних компетентностей дослідника з освітньо-наукової програми «*Історія*» зі спеціальності 032 «Історія та археологія».

Здобуті у процесі вивчення дисципліни «Економічна історія» формує науковий світогляд у аспірантів з освітньої програми «Історія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, та є базовою основою для підготовки розділів дисертаційної роботи.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни є:

- Сприяння розширенню у аспірантів історичної свідомості, засвоєнню загальних тенденцій, закономірностей, характерних рис господарського розвитку світу, розумінню особливостей, специфіки економічного життя окремих країн, вмінню порівнювати і аналізувати господарський розвиток світу протягом тисячоліть, визначати генезу становлення, розвиток і занепад різних економічних систем.
- формування у аспірантів **компетентностей:**

ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та оцінки сучасних наукових досягнень, системного наукового мислення на основі загального культурного кругозору та фахових компетентностей історика-дослідника.
ЗК-2	Здатність до генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, розв'язання актуальних наукових та соціокультурних проблем.
ЗК-3	Здатність проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей, синтезувати теоретичні знання (концепції) з результатами власних досліджень.
ЗК-4	Здатність пропонувати нові дослідницько-інноваційні проекти та самостійно їх реалізовувати.
ФК-1	Здатність самостійно організувати науково-дослідницьку діяльність, генерувати нові ідеї та аналітичні підходи при створенні власних дослідницьких програм і проєктів, використовуючи сучасні теорії, методи та інформаційно-комунікаційні технології
ФК 2	Здатність до опанування та активного використання у власних дослідженнях методологічних практик, що базуються на різних наукових школах та аксіологічних моделях.
ФК-3	Здатність до критично-оцінювального ставлення до історичної спадщини попередніх поколінь дослідників, їх досвіду, а також результатів сучасних досліджень, виявлення й аргументованої критики фальсифікованих і псевдонаукових розробок за спеціальністю історія та археологія
ФК-5	Здатність давати експертну оцінку науковим працям зі спеціальності історія та археологія, виконувати функції наукового керівника і консультанта, а також наукового редактора текстів зі спеціальності історія та археологія, співпрацювати з редакторами власних наукових робіт.
ФК-6	Здатність забезпечувати високий рівень якості власних наукових та науково-методичних праць.
ФК-7	Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати перспективні наукові проблеми в рамках спеціальності історія та археологія й пропонувати шляхи їх вирішення.
<p>Метою навчальної дисципліни є формування здатності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розуміти рушійні сили й закономірності історичного процесу; події й процеси економічної історії; місце й роль своєї країни в історії людства й сучасному світі, аналізувати тенденції та рівень економічного розвитку країн у певні історичні періоди, визначати альтернативні стратегічні напрями розвитку організаційних систем; – інтегрувати історико-економічні знання для поглибленого розуміння проблеми сфери діяльності, впровадження інноваційних заходів, раціоналізації практичної діяльності, отже, підвищити рівень особистої кваліфікації; – опанувати навички використання історико-економічної інформації, методу історико-економічного аналізу процесів і явищ економічного життя суспільства в 	

його історичному, альтернативному (багато варіантному) розвитку, дослідження довготривалих процесів розвитку, розкриття причинно-наслідкових зв'язків.

1.2. Основні завдання навчальної дисципліни¹.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набудуть таких загальних **програмних результатів навчання**:

ПРН 1	Уміти детально проектувати та переконливо представляти проект колективної науково-дослідної роботи для вирішення важливої проблеми в галузі
ПРН 2	Уміти на основі знань шукати й верифікувати різнотипні джерела, формувати з них джерельну базу достатню для вирішення конкретних дослідницьких завдань
ПРН 3	Знати й уміти використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології у практиці наукового дослідження та в освітньо-педагогічній діяльності.
ПРН-5	Знати, враховувати й переосмислювати наявні історичні й джерелознавчі наукові концепції.
ПРН -6	Уміти вдосконалювати наявні в межах області досліджень знання, застосовувати для цього історичний досвід.
ПРН-7	Уміти оцінювати й обґрунтовувати актуальність розробки й апробації історичних тем.
ПРН-10	Уміння презентувати результати дослідження у фаховому середовищі та для широкого загалу.
ПРН-12	Уміти на основі знань завершити оригінальне наукове дослідження у формі структурованої дисертаційної роботи, забезпеченої необхідним науковим апаратом.

В результаті вивчення дисципліни аспіранти:

а) зможуть дізнатися про:

- закономірності й етапи історичного процесу, основні події й процеси світової й вітчизняної економічної історії.
- понятійний апарат економічної історії, її місце в системі економічних наук;
- соціально-економічні характеристики розвитку світової економіки та окремих країн Європи, США, Японії, Китаю, України.
- історію економіки України в контексті європейського та світового цивілізаційного процесу, особливості економічного співробітництва з

¹ Завдання вивчення навчальної дисципліни подаються у вигляді системи знань та умінь із зазначенням певного рівня їх сформованості (Рекомендується використовувати таксономію Б. Блюма), що дозволяє визначити необхідний рівень оволодіння навчальним матеріалом та розробити засоби діагностики навчальних досягнень студентів. Узагальнені знання і уміння, що зазначені в освітній програмі надаються з відповідними кодами

- зарубіжними країнами;
- етапи науково-технічного прогресу в промисловості розвинених країн та заходи науково-технічної політики;
 - характерні риси глобалізації як тенденції нового економічного порядку;
 - вплив на економічні процеси інформаційної революції;
 - шляхи і методи накопичення капіталу, розширення та вдосконалення виробництва;
 - основні проблеми соціально-економічного розвитку на сучасному етапі та шляхи їх розв'язання;
 - закономірності формування і розвитку національних економік;
 - основні напрямки економічної політики держави;
 - сучасні методи економічного аналізу;
 - загальні та конкретні методи наукового пізнання та їх використання;
 - особливості ринкових моделей господарювання та ринкової трансформації економіки зарубіжних країн, їх значення для України;
 - історію світогосподарських зв'язків і міжнародних економічних відносин.

б) навчаться:

- орієнтуватися у світовому історико-економічному процесі, аналізувати процеси і явища, що відбуваються в суспільстві.
- аргументовано робити науково обґрунтовані оцінки досягненням минулого та сучасного рівня економічного розвитку;
- узагальнювати, критично осмислювати та адекватно оцінювати нагромаджений в історії зарубіжний та вітчизняний історико-економічний досвід;
- аналізувати економічний розвиток як результат взаємодії з політичними, соціальними та духовними чинниками;
- аналізувати в історико-економічному аспекті наукову літературу, статистичну інформацію;
- використовувати здобуті знання при вивченні інших історичних дисциплін, у практичній діяльності.

в) отримують досвід з:

- аргументованого використання понять і термінів у разі їхньої неоднозначності, дискусійності чи неповної визначеності;
- використовувати економічні закони у вивченні конкретних питань та розв'язанні практичних завдань на семінарах, а з часом – в процесі самостійної роботи з фаху;
- застосовувати здобуті знання для аналізу сучасної економіки, виявлення історичних коренів і причинно-наслідкового механізму сучасних економічно-соціальних проблем України та світового економічного розвитку;

2. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Господарські форми економіки від стародавнього світу до кінця XIX ст.

Тема 1.1. Вступ до курсу «Економічна історія».

Предмет, завдання та функції навчальної дисципліни. Економічна історія в системі людського знання і господарської діяльності. Критерії періодизації економічної історії, її методологічні засади, джерела та історіографія дисципліни. Взаємозв'язок економічної історії з іншими соціально-економічними дисциплінами. Стан і концептуальні засади вивчення економічного розвитку світу та України. Місце і значення курсу «Економічна історія» в системі гуманітарної підготовки науковця.

Тема 1.2. Господарські форми економіки стародавнього світу.

Основні етапи розвитку й особливості господарства первісного суспільства. Господарство на українських землях від трипільської культури до східних слов'ян. Становлення і розвиток рабовласницької системи господарства. Типи стародавніх цивілізацій. Характерні риси господарства держав Стародавнього Сходу: Давнього Єгипту, Месопотамії, Шумера, Аккадського царства, Давнього Вавилону, Стародавньої Індії та Китаю. Розвиток внутрішньої та зовнішньої торгівлі. Еволюція грошей, кредиту та податків. Основні досягнення та протиріччя розвитку господарства в період становлення ранніх цивілізацій.

Тема 1.3. Основні риси соціально-економічного устрою рабовласницьких держав античного світу.

Еволюція античної системи господарства у Стародавній Греції: античний поліс і його роль в господарському житті. Роль торгівлі для античних міст-полісів. Розвиток античної системи господарства у Стародавньому Римі: еволюція рабовласницького способу виробництва та його періоди. Еволюція колонатної системи у Стародавньому Римі.

Господарство скіфів, грецьких і римських колоній Північного Причорномор'я. Криза та крах античної економічної системи, їх причини. Зародження феодальних відносин.

Тема 1.4. Становлення та розвиток феодальної системи господарства (V–XVI ст.)

Політико-економічна сутність феодального способу виробництва. Розвиток феодалізму в Західній Європі. Міста Західної Європи у XI–XV ст. і їх економічна роль. Економічний розвиток українських земель в епоху середньовіччя (V–XVI ст.). Становлення феодальних відносин у Китаї і Японії. Феодальна система господарства у Візантії та Індії (V–XV ст.).

Тема 1.5. Генезис капіталізму та мануфактурний період його розвитку (XVI–XVIII ст.)

Великі географічні відкриття, їх передумови та економічні наслідки. Створення колоніальної системи. Становлення Світового ринку, зміни в напрямках торгівельних зв'язків. “Революція цін“, її причини та наслідки. Первісне нагромадження капіталу, його джерела, методи та результати. Розклад феодалних відносин. Становлення та розвиток мануфактурного виробництва в Європі.

Особливості становлення капіталістичного виробництва в Нідерландах. Втрата економічного лідерства XVIII ст.. Англія – країна класичної ринкової економіки, лідер світового розвитку XVIII ст. Відмінність рис генезису капіталізму у Франції і в німецьких князівствах. Господарство українських земель у XVII—XVIII ст.

Тема 1.6. Епоха переходу до індустріального суспільства (кінець XVIII – перша половина XIX ст.)

Передумови промислової революції. Промисловий переворот, його суть, особливості, джерела, напрямки та соціально – економічні наслідки. Велика Британія, на шляху до промислової і торгової гегемонії. Особливості індустріалізації Франції. Зміни у виробничій системі Німеччини. Промисловий переворот і розвиток капіталізму в Україні. Утворення капіталістичної економіки США. Революційно-реформістський шлях становлення промислового капіталізму в Японії. Колоніалізм періоду промислової революції.

Розділ 2. Господарські форми економіки від кінця XIX ст. до теперішнього часу.

Тема 2.1. Господарство провідних країн світу періоду монополістичного капіталізму (остання третина XIX – початок XX ст.)

Еволюція промислового капіталізму в другій половині XIX-XX ст. Друга технологічна революція і розвиток світових продуктивних сил (кінець XIX — початок XX ст.) Причини швидкого економічного піднесення США та Німеччини. Особливості розвитку господарств Великої Британії та Франції. Господарство України в другій половині XIX – поч. XX ст. Становлення індустріального суспільства в Японії. Колоніальна система господарства і становище залежних країн наприкінці XIX — на початку XX ст..

Тема 2.2. Основні економічні зміни між Першою та Другою світовими війнами тенденції (1918–1939 рр.).

Вплив Першої Світової війни на економіку воюючих країн. Становлення різних систем регульованого капіталізму. Ліберально-реформістська модель регульованого капіталізму США. Відновлення могутності німецьких монополій. Економічний розвиток Великої Британії і Франції. Економіка

Японії між Першою та Другою світовими війнами. Тоталітарна модель регульованого капіталізму. Становлення та розвиток державного соціалізму в СРСР. Планово-директивна колонізація економіки України в добу тоталітаризму.

Тема 2.3. Основні економічні тенденції розвитку і моделі трансформації світу в епоху соціального ринкового господарства (друга половина XX ст..)

Економічні особливості повоєнного розвитку світу. Зростання економічної могутності США. Особливості економічного розвитку провідних європейських країн. Перетворення Японії в одну з провідних індустріальних країн світу. Особливості японської моделі економічного розвитку. Формування індустріального суспільства в країнах Латинської Америки. Економічний розвиток країн, що звільнилися від колоніального панування.

Тема 2.4. Екстенсивно-інтенсивний характер економічного розвитку України в другій половині XX ст. (1945- 1991рр.)

Післявоєнна відбудова народного господарства. України, її регіональні особливості. Економічні реформи 50 – 60-х рр. XX ст. в Україні. Та їх наслідки. Господарство України у 70-х – першій половині 80-х рр. XX ст.. Спроби реформування української економіки. та причини їх невдач. Криза директивно-планової економіки і спроба її лібералізації.

Тема 2.5. Країни перехідної економіки кінця XX – початку XXI ст.

Теорія постіндустріального суспільства та її основоположники про витоки сучасної інформаційно-технологічної революції. Д. Белл. Характерні риси та фактори розвитку постіндустріальної сервісно-інформаційної економіки. Соціально-економічні перетворення у країнах Центральної та Східної Європи. Розвиток економіки перехідного періоду в країнах Азії і на Кубі. Економіка Росії в період переходу до ринкової моделі господарювання.

Тема 2.6. Економіка України в умовах незалежності

Економіка України в умовах незалежності. Проблеми входження економіки України у світове господарство. Україна в умовах глобалізації. Особливості господарської взаємодії України з країнами-членами СНД. Проблеми та напрями реформування аграрного сектору України за умов незалежності. Місце України в системі інтеграційних процесів.

3. Заплановані види навчальної діяльності та методи навчання

Відповідно до мети й завдань кредитного модуля, вивчення матеріалів кожної теми структуроване в таких напрямках: 1) лекції; 2) семінарські заняття; 3) самостійна робота.

Основні методи навчання²

Також під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами і технологіями:

1) методи проблемного навчання (проблемний виклад навчального матеріалу, частково-пошуковий (евристична бесіда) і дослідницький метод);

2) особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозковий штурм», ділові ігри, наукова дискусія, експрес-конференція, круглий стіл);

3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи аспірантів (електронні презентації для лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять). Розробка і застосування на основі комп'ютерних і мультимедійних засобів творчих завдань, доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-семінар).

Під час вивчення навчального матеріалу застосовуються наступні методи навчання:

На **лекціях** розглядаються ключові теоретичні питання дисципліни, закладається підґрунтя для підготовки до семінарських і практичних занять, виконання самостійної роботи.

На **семінарських заняттях** обговорюються питання, спрямовані на те, щоб закріпити знання теоретичних основ навчальної дисципліни. Завдання для самостійної роботи сприяють засвоєнню тем, які доповнюють і розширюють знання основного програмового матеріалу.

3.1. Лекціні заняття

З дисципліни рекомендується проведення 7/6 лекційних занять, на яких в робочій навчальній програмі кредитного модуля планувати проведення експрес контролів.

Аспіранти об'єднуються у лекційні потоки.

На лекціях розглядаються ключові теоретичні питання дисципліни, закладається підґрунтя для підготовки до семінарських занять, виконання самостійної роботи.

Приблизна тематика лекційних занять

№ п/п	Назва теми лекційного заняття
1	Вступ до курсу «Економічна історія».
	Господарські форми економіки стародавнього світу.

² Активні методи навчання у вищому навчальному закладі / М. Дяченко-Богун // Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. - 2014. - Вип. 14. - С. 74-79. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2014_14_14

2	Основні риси соціально-економічного устрою рабовласницьких держав античного світу.
	Становлення та розвиток феодальної системи господарства (V–XVI ст.)
3	Генезис капіталізму та мануфактурний період його розвитку (XVI–XVIII ст.)
	Епоха переходу до індустріального суспільства (кінець XVIII – перша половина XIX ст.)
	Господарство провідних країн світу періоду монополістичного капіталізму (остання третина XIX – початок XX ст.)
4	Основні економічні зміни між Першою та Другою світовими війнами тенденції (1918–1939 рр.).
	Основні економічні тенденції розвитку і моделі трансформації світу в епоху соціального ринкового господарства (друга половина XX ст..)
5	Екстенсивно-інтенсивний характер економічного розвитку України в другій половині XX ст. (1945- 1991рр.)
	Країни перехідної економіки кінця XX – початку XXI ст.
	Економіка України в умовах незалежності

3.2. Семінарські заняття

З дисципліни рекомендується проведення 7/4 семінарських занять.

Семінарські заняття проводяться у навчальних групах чисельністю 8-10 аспірантів.

Семінарські заняття мають за мету сприяти поглибленому засвоєнню і закріпленню проблемних теоретичних питань навчальної дисципліни.

Приблизна тематика семінарських занять

№ п/п	Назва теми семінарського заняття
1	Господарські форми економіки стародавнього світу.
	Становлення та розвиток феодальної системи господарства (V–XVI ст.).
2	Генезис капіталізму та мануфактурний період його розвитку (XVI–XVIII ст.) Зародження ринкової економіки та її інститутів у країнах європейської та східної цивілізації.
3	Епоха переходу до індустріального суспільства (кінець XVIII – перша половина XIX ст.).
4	Господарство провідних країн світу періоду монополістичного капіталізму (остання третина XIX – початок XX ст.).
5	Становлення системи регульованого капіталізму і державного соціалізму (1914—1939).
6	Основні економічні тенденції розвитку і моделі трансформації світу в епоху соціального ринкового господарства (друга половина XX ст.).
	Країни перехідної економіки кінця XX – початку XXI ст.

3.3. Індивідуальне завдання

Як індивідуальне завдання заплановано *реферат*.

Метою підготовки реферату є поглиблене вивчення актуальних для фахівців-істориків проблем економічної історії. Відповідно до навчального плану, підготовка реферату обов'язкова для здобувачів усіх форм навчання.

Приблизна тематика (реферату):

№1	Основні тенденції суспільного та економічного розвитку Малих країн Західної Європи у міжвоєнний період: Фінляндія, Швеція, Норвегія, Данія, Бельгія, Нідерланди, Люксембург
№2	Основні тенденції суспільного та економічного розвитку окремих країн Центральної та Південно-Східної Європи у міжвоєнний період: Швейцарія, Австрія, Румунія, Угорщина, Греція, держави Балтії.
№3	Спроби створення системи колективної безпеки в Європі.
№4	Міжнародний соціалістичний рух між двома світовими війнами
№5	Основні ідейно-політичні течії у першій половині ХХ століття
№6	Причини та наслідки мілітаризації економіки в 30-х рр. ХХ ст.
№7	Західноєвропейський інтеграційний процес в 50 - 70-ті рр ХХ ст .: досягнення, суперечності, перспективи.
№8	Особливості соціально-економічного розвитку ЄС і правовий простір «єдиної Європи» на сучасному етапі.
№9	Роль США в розвитку світової економіки і в формуванні міжнародних відносин у другій половині ХХ ст.
№10	Соціально-політичні кризи 1953-1956 рр. в Польщі, Угорщині, НДР, Чехословаччини.
№11	Адміністративно-командна система господарювання та управління в Україні.
№12	Адаптація законодавства України до законодавства ЄС - один із важливих інструментів створення в Україні нової правової системи та громадянського суспільства.
№13	Сучасні концепції щодо стабілізації економічного стану України.
№14	Глобалізаційні процеси в світовій економіці та їхні наслідки.

4. Оцінювання результатів навчання

З навчальної дисципліни семестрова атестація проводиться у формі заліку

Залік проводиться на позаплановому семінарському занятті.

Для оцінювання результатів навчання застосовується 100-бальна рейтингова система і університетська шкала оцінювання.

Для діагностики успішності навчання здобувачів рекомендується

застосовувати **залікову контрольну роботу** (заліковий білет) у разі, якщо здобувач має стартові бали більше, ніж **0,4RD** та виконав необхідні умови допуску до заліку або вирішив підвищити свою оцінку.

Заліковий білет складається із *двох* теоретичних завдань.

Відповідно до вимог викладача на заліку аспірантам не дозволяється користуватись додатковим матеріалом.

Зразок залікового білету та завдання до нього додаються в додатку «**Діагностика результатів початку**» (додаток А).

5. Рекомендована література

5.1. Базова література:

1. Боев Ю.О., Боева С.Ю. Економічна історія: Західна Європа, Японія, США: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 2004. – 174 с.
2. Економічна історія : навчальний посібник / Т. В. Ус, Т. Є. Калашник, І. Ф. Лісна та ін.. – Х. : Вид ХНЕУ, 2012. – 244 с.
3. Економічна історія: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Н.О.Тимочко, О.А.Пучко, Л.М. Рудомьоткіна та ін. – К.: КНЕУ, 2001. – 216 с.
4. Злупко С. М. Економічна історія України: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2012. – 367 с.
5. Історія економіки та економічної думки: від ранніх цивілізацій до ХХ ст.: навч. посіб. / В.В. Козюк [та ін.] ; за ред. В.В. Козюка, Л.А. Родіонової. – К. : Знання. 2011. - 582 с.
6. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. / за ред. проф. К93 С. І. Архієреєва, доц. Н. Б Решетняк – Х.: НТУ «ХП», 2010. – 336 с.

5.2. Додаткова література:

7. Історія економіки та економічної думки : навч. посібник (модульний варіант) / Д. П. Богиня, Н. М. Краус, О. В. Манжура та ін. – Хмельницький : ХНУ, 2010. – 428 с
8. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / [С.В.Степаненко, С.Н.Антонюк, В.М. Фещенко, Н.О.Тимочко] ; за ред. проф. С.В. Степаненка. – К.: КНЕУ, 2010. – 743 с.
9. Історія економіки та економічної думки: Підручник. Затверджено МОН / Юхименко П.І., Леоненко П.М. — К., 2011. — 646 с., тв. пал., (ст. 5 пр.).
10. Ковальчук, В'ячеслав Миколайович. Історія економіки та економічної думки [Текст] : навч. посібник / В. М. Ковальчук, М. В. Лазарович, М. І. Сарай. - К. : Знання, 2008. - 647 с.
11. Корнійчук Л. Я. Історія економічної думки України: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2011. – 431 с

12. Кухар О. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посібник / О. В. Кухар. - К. : Центр учб. літ., 2015. - 326 с. : портр., схеми. - Бібліогр.: с. 323-325.
13. Лазарович М.В. Економічна історія : Навчальний посібник. - К. : Знання, 2008. - 431
14. Лановик Б.Д., Лазарович М.В. Економічна історія : Курс лекцій. - 6-е вид., стер. - К. : Вікар, 2006. - 405 с.
15. Лановик Б. Д., Матисякевич З. М., Матейко Р. М. Економічна історія України і світу: Підручник/ За ред. Б. Д. Лановика. — К.: Вікар, 2005. — 737 с.
16. Леоненко П., Юхименко П. Економічна історія: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2004.
17. Мацелюх Н. П. Економічні теорії в системі наукових економічних знань : навч. посібник / Н. П. Мацелюх, І. А. Максименко. - 2-ге вид., перероб. та доп. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 226 с
18. Основи економічної науки : навч. посібник для самост. підгот. до курсов. екзамену та комплекс. держ. екзамену з економ. теорії / Н. П. Мацелюх [та ін.] ; Нац. ун-т держ. податкової служби України. - К. : Центр учб. літ., 2015. - 324 с. : табл., схеми
19. Теліщук М.М., Теліщук М.М. Історія економіки та економічної думки (у схемах, таблицях і рисунках): Навчальний посібник. – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2014. – 494 с.
20. Уперенко М.О., Кузнецов Е.А., Деречин В.В., Леоненко Н.М., Юхименко П.І. та ін. Економічна історія зарубіжних країн. Навчальний посібник. За редакцією доктора економічних наук, професора Уперенка М. О. - Харків: Бурун Книга, 2009. - 560 с.
21. Ходзінський К.Г., Мазурок П.П. Економічна історія України та провідних країн світу : Навч. посібник. - 2-ге вид., виправл. - Львів: Магнолія Плюс, 2006. - 152 с.
22. Юхименко П.І. Економічна історія Навчальний посібник / К.: Вікар, 2004.- 341 с.
23. Арутюнов В. Х., Мішин В. М., Свінцицький В. М. Методологія соціально-економічного пізнання: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2012. – 353 с
24. Блауг М. Экономическая мысль в ретроспективе: Пер. с англ. – 4-е изд. – М.: Дело Лтд, 2004. – 720 с.
25. Бобович И. М., Семенов А. А. История экономики: Учебник. – М.: ООО «ТК Велбин», 2012. – 564 с.
26. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, XV–XVIII ст. Т. : Ігри обміну. – К.: Основи, 2014. – 478 с.
27. Гийу А. Византийская цивилизация / Пер. с фр. Д. Лоевского; Предисл. Р. Блока. – Екатеринбург: У-Фактория, 2013. – 312 с.
28. Греков Б. Киевская Русь. – М.: АСТ, 2013. – 398 с.
29. Економічна історія України: Історико-економічне дослідження: в 2 т. / [ред. рада: В. М. Литвин (голова), Г. В. Боряк, В. М. Геєць та ін.; відп.

- ред. В. А. Смолій; авт. кол.: Т. А. Балабушевич, В. Д. Баран, В. К. Баран та ін.] ; НАН України. Інститут історії України. – К.: Ніка-Центр, 2011. – Т. 1. – 696 с., – Т. 2. – 608 с.
30. Залізник Л. Л. Первісна історія України: Навчальний посібник. – К.: Вища школа, 2013. – 263 с.
 31. Иноземцев В. Л. Очерки истории экономической общественной формации: Науч. издание. – М.: Таурус Альфа: Век, 2014. – 400 с.
 32. Історія економічних учень: Підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – 5-те вид., випр. – К.: Знання, 2014. – 1300 с.
 33. Історія економічної думки України: Навч. посіб. / Р. Х. Васильєва, Л. П. Горкіна, Н. А. Петровська та ін. – К.: Знання, 2013. – 556 с.
 34. Історія України: Документи, матеріали: Посібник / Уклад., комент. В. Ю. Короля. – К.: Академія, 2012. – 668 с.
 35. Камерон К. Краткая экономическая история мира: От палеолита до наших дней: Пер. с англ. – М.: РОССПЭН, 2011. – 218 с.
 36. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег // Кейнс Дж. М. Избр. произведения. – М.: Гемос АРВ, 2009. – С. 224–518..
 37. Крижанівський О. П. Історія Стародавнього Сходу. – К.: Либідь, 2012.– 292 с.
 38. Кульчицький Б. Сучасні економічні системи: Навч. посіб. – Львів: Афіша, 2012. – 279 с.
 39. Кун Т. Структура научных революций: Пер. с англ. / Т. Кун; Сост. В. Ю. Кузнецов. – М.: ООО «Изд-во АСТ», 2011. – 603 с.
 40. Ле Гофф. Цивилизация средневекового Запада: Пер. с фр. / Под общ. ред. В. А. Бабинцева; Послесл. А. Я. Гуревича. – Екатеринбург: У-Фактория, 2013. – 268 с.
 41. Лакатос Имре. Фальсификация и методология научно-исследовательских программ // Кун Т. Структура научных революций: Пер. с англ. / Т. Кун; Сост. В. Ю. Кузнецов. – М.: ООО «Изд-во АСТ», 2012. – С. 269–454
 42. Лакатос Имре. История науки и её рациональные реконструкции // Кун Т. Структура научных революций: Пер. с англ. / Т. Кун; Сост. В. Ю. Кузнецов. – М.: ООО «Изд-во АСТ», 2013. – С. 203–235.
 43. Мартыновский С. Экономика от Аристотеля до наших дней: Основные направления анализа. – Одесса: Друк, 2001. – 192 с.
 44. Негиши Т. История экономической теории: Учебник. – М.: АО «Аспект Пресс», 2012. – 462 с.
 45. Проскурін П. В. Історія економіки та економічних учень. Нариси економічної історії індустріальної цивілізації: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2005. – 372 с.
 46. Павленко Ю. В. История мировой цивилизации. Философский анализ. – 2-е изд. – К.: Феникс, 2013. – 760 с.
 47. Поппер К. Логика и рост научного знания. Избранные работы: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1991. – 605 с.

48. Сравнительное изучение цивилизаций: Хрестоматия / Сост. П. С. Эрасов. – М.: Аспект-Пресс, 2013. – 556 с.
49. Тойнбі А. Дослідження історії: Пер з англ. – Том 2. - К.: Основи, 2011. – 406 с.
50. Трофимова Р. П. Культурно-экономический словарь - М.: Академический проект, 2014. – 960 с.
51. Хикс Дж. Теория экономической истории: Пер. с англ. / Общ. ред. и вступ. ст. Р. М. Нурева. – М.: НП «Журнал “Вопросы экономики”», 2013. – 224 с.
52. Хайлбронер Р. Л. Философы от мира сего: Пер. с англ. – М.: КоЛибри, 2013. – 432 с.
53. Хрестоматія з історії держави та права зарубіжних країн. – К.: ІнЮре, 2013 Т. 1. – 264 с.
54. Цивилизационные модели современности и их исторические корни / Ю. Н. Пахомов, С. Б. Крымский, Ю. В. Павленко и др., Ин-т мировой экономики и международных отношений. – К.: Наукова думка, 2002. – 632 с.
55. Экономическая история мира. Европа / Под общ. ред. М. В. Конотопова. – М.: Дашков и Ко, 2014. – 636 с.

5.3. Інформаційні ресурси:

1. Лекція «Глобальні виклики економічного розвитку і Україна». - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=TicIzmDGOXg>.
2. Михаил Хазин - Фундаментальная лекция о мировой экономике. . - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=Jf1ABvXGIW4>
3. Путешествие в мировую историю. Ранние экономики. . - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=CQACb0lxhT0>
4. Экономическая история. Курс лекций. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.intuit.ru/studies/courses/...>
5. «Экономическая история», лекция профессора РЭШ Андрея Маркевича.- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=V7KFIKQctaI>
6. Экономические науки. Основы экономических знаний. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://natecon.com/>.

ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Зразок екзаменаційного білету

(Форма N Н-5.04)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)
(назва ступеня)

Спеціальність 032 Історія та археологія
(код і назва напрямку підготовки)

Освітня програма Історія
(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна _____
(назва)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _____

- 1 *Питання з I блоку питань*
2 *Питання з II блоку питань*

Затверджено на засіданні кафедри Історії
(назва кафедри)

Протокол № _____ від « _____ » 20____ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище та ініціали)

ПИТАННЯ для формування залікових білетів *

Питання з I блоку питань

1. Охарактеризуйте становлення та розвиток феодалної системи господарства (V–XVI ст.).
2. Опишіть та дайте оцінку епохі переходу до індустріального суспільства (кінець XVIII – перша половина XIX ст.).
3. Дайте оцінку промисловому перевороту.
4. Дайте оцінку індустріалізації Західного світу.

Питання з II блоку питань

1. Дайте оцінку господарству провідних країн світу періоду монополістичного капіталізму (остання третина XIX – початок XX ст.).
2. Опишіть основні економічні тенденції розвитку в епоху соціального ринкового господарства (друга половина XX ст.).
3. Опишіть основні економічні моделі трансформації світу в епоху соціального ринкового господарства (друга половина XX ст.).
4. Проаналізуйте та дайте оцінку країнам перехідної економіки кінця XX – початку XXI ст. (Центральної та Східної Європи; Азії і на Кубі; України)

ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ НА МОДУЛЬНУ КОНТРОЛЬНУ РОБОТУ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Рівень вищої освіти Третій (освітньо-науковий)

спеціальність 032 Історія та археологія

Освітня програма Історія

форма навчання Денна

Навчальна дисципліна Економічна історія

Модульна контрольна робота № _____

- 1 *Питання з I блоку питань*
- 2 *Питання з II блоку питань*
- 3 *Питання з III блоку питань*

Викладач _____

Ім'я ПРИЗВИЩЕ

ПИТАННЯ для формування завдання з модульної контрольної роботи

Питання з I блоку питань

1. Політико-економічна сутність феодального способу виробництва.
2. Розвиток феодалізму в Західній Європі.
3. Міста Західної Європи у XI—XV ст. і їхня економічна роль.
4. Економічний розвиток українських земель в епоху середньовіччя (V—XVI ст.).
5. Становлення феодальних відносин у Китаї і Японії.
6. Феодальна система господарства у Візантії та Індії (V—XV ст.)

Питання з II блоку питань

1. Передумови промислової революції. Промисловий переворот, його суть, особливості, джерела, напрямки та соціально – економічні наслідки.
2. Велика Британія, на шляху до промислової і торгової гегемонії.
3. Особливості індустріалізації Франції. Зміни у виробничій системі Німеччини. Промисловий переворот і розвиток капіталізму в Україні
4. Утворення капіталістичної економіки США.
5. Революційно-реформістський шлях становлення промислового капіталізму в Японії.
6. Колоніалізм періоду промислової революції.
7. Еволюція промислового капіталізму в другій половині XIX -XX ст.
8. Друга технологічна революція і розвиток світових продуктивних сил (кінець XIX — початок XX ст.)
9. Причини швидкого економічного піднесення США та Німеччини.
10. Особливості розвитку господарств Великої Британії та Франції
11. Господарство України в другій половині XIX – поч. XX ст.
12. Становлення індустріального суспільства в Японії

13. Колоніальна система господарства і становище залежних країн наприкінці XIX — на початку XX ст.

Питання з III блоку питань

1. Економічні особливості повоєнного розвитку світу. Економіка США, основні тенденції її розвитку. Рейганоміка, її результати
2. Розвиток економіки Німеччини. Становлення соціально-ринкового господарства.
3. Економіка Великої Британії, її основні тенденції. «Тетчеризм».
4. Особливості економічного розвитку Франції.
5. Соціально-економічні перетворення у країнах Центральної та Східної Європи.
6. Розвиток економіки перехідного періоду в країнах Азії і на Кубі.
7. Економіка України в умовах незалежності .
8. Проблеми входження економіки України у світове господарство